

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA.



PERIÓDICH SATÍRICH, HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LITERARI.
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA

Y 10 CENTAUS PAPER EN L' ISLA DE CUBA.

NÚMEROS ATRASSATS 4 CUARTOS.

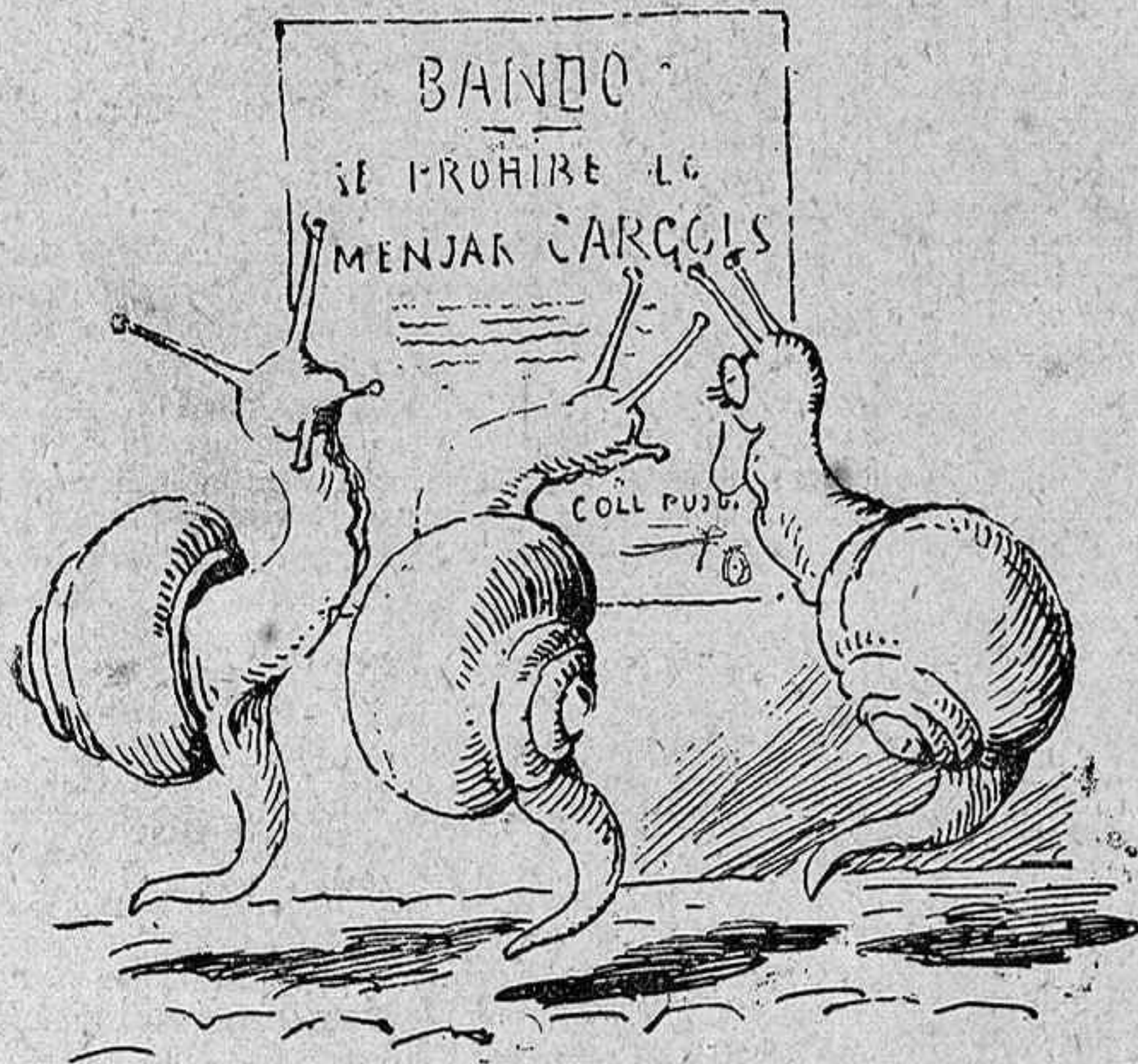
ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, 20.—BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya 9 rs. —Cuba y Puerto-Rico, 10.—Estranger 10.

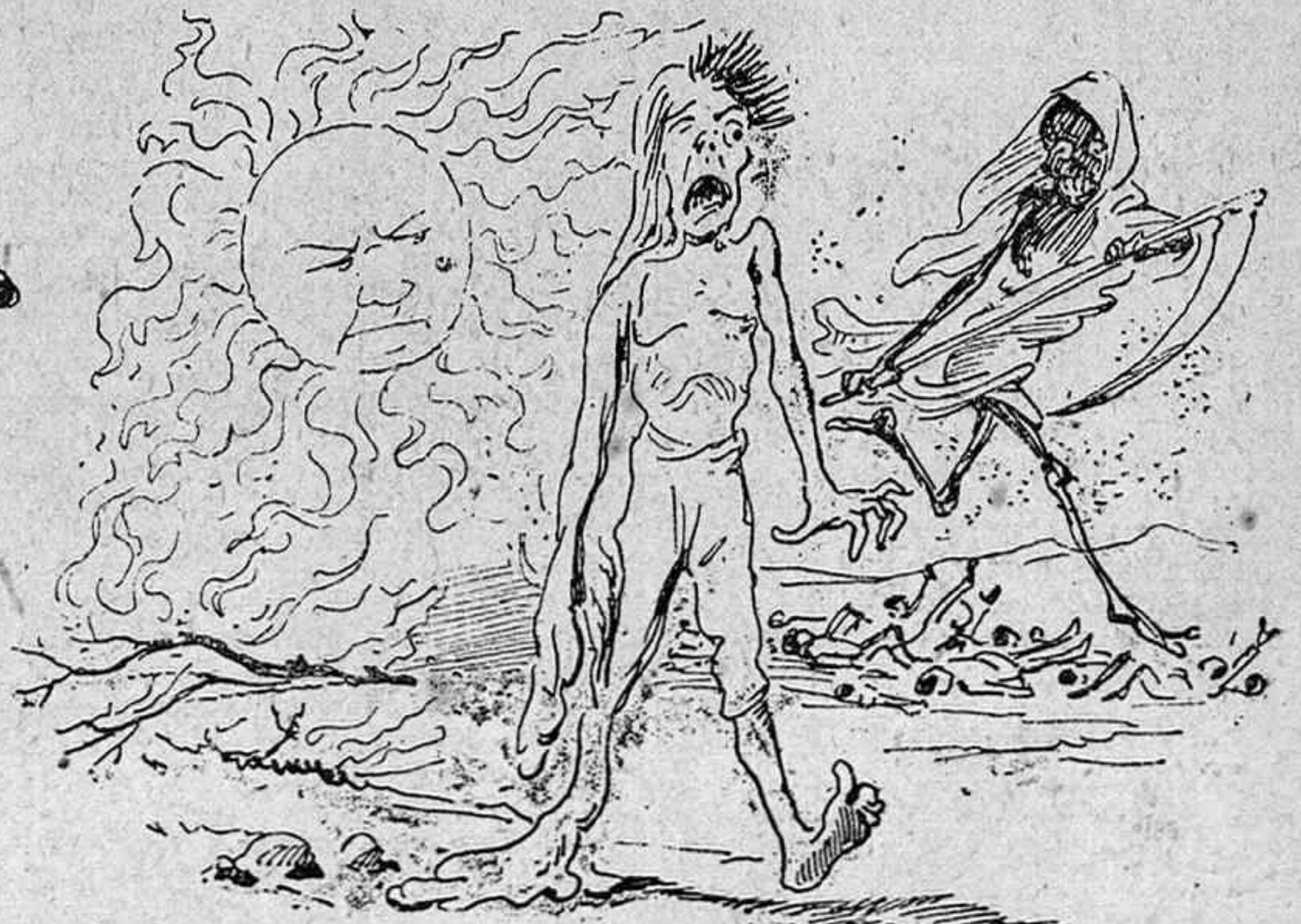
REVISTA LOCAL



¡Viva 'l Sr. Coll y Pujol que priva de que se 'ns venguin y se 'ns menjin. No fá més un pare pèls seus fills. Quán se 'ns dongui vot lo votarem.



Mira, Pasquala, que n' hi ha un tip de aquest arcalde. ¡Privarnos de vendre peix pèl carrer, quan tot surt de la mateixa fràbrica!



Y nosaltres aquí, entre 'l sol que 'ns derriteix y 'l cólera que 'ns volta,

CATECISME HIGIÈNIC

Ó SIGA LA DOCTRINA CRISTIANA APLICADA Á LA SALUT DEL COS.

Los manaments de la conservació individual.

Son déu:
Lo primer estolviar la salut sobre totes las cosas.
Lo segon no jurar, ni acalorarse, ni incomodarse per res.
Lo tercer reposar tots los dias de festa... y 'ls dias de feyna no matarshi gayre.
Lo quart honrar rebost y cuyna, procurant que tot estigui ben provehit.
Lo quint no matar virám... perque dona massa feyna: lo millor es comprarla morta y plómada.
Lo sisé... etc.
(No variém aquest manament: tal com lo porta la doctrina ja está bè.)
Lo sete no robarnos nosaltres mateixos la salut, fent desbaxas y plagacitats.
Lo vuyté... ha de sè de vi bo, sense trampas ni sofisticacions.
Lo nové...
(Vejis lo sisé y tréguissen la conseqüència.)
Lo desé no desitjar la teca dels altres y contentarse bonament ab la que 's tingui.
Aquestos manaments s' enclouhen en dos:
Amar la salut sobre totes las cosas y donarse tant bona vida com se pugui... per amor de Déu.

Los manaments de la tranquilitat.

Son cinch:
Lo primer divertir-se honestament tots los diumenjes y demés dias de festa.
Lo segon anar al teatro al ménos un cop cada semana.
Lo tercer matar un bé per Pasqua florida.
Lo quart no dejunar may.
Lo quint pagar lo que 's déu... si 's pot, ó sinó tenir contents als acreedors ab bonas paraulas.

Los sacraments.

Son set:
Lo primer menjar bè.
Lo segon beure bè.
Lo tercer dormir bè.
Lo quart treballar poch.
Lo quint no enfadarse may.
Lo sisé no fer cas dels homes.
Lo seté no encaparrarse ab las donas.

Los enemichs del ánima.

Son tres:
Cólera, govern y clero.

Los pecats capitals.

Son set:
Lo primer no tenir quartos.
Lo segon ser tonto.
Lo tercer ser lleig.
Lo quart tenir massa vergonya.
Lo quint deixarse pendre 'l rellotje.
Lo sisé fiarse dels amichs.
Lo seté casarse.

Contra aquests set pecats hi ha set virtuts.

Contra no tenir quartos, treure la rifa.
Contra ser tonto, espavillarse.
Contra ser lleig... posarse careta.
Contra tenir massa vergonya, no tenir tanta.
Contra deixarse pendre 'l rellotje, no portarne.
Contra fiarse dels amichs, no fiarse ni del moro Muza.
Contra casarse, mantenirse solter.

Las potencias del ánima.

Son tres:
Rals, influencias y cara gruixuda.

Las malaventuransas.

La primera: Malaventurats los pobres d' esperit, perque tothom los pendrà per primos.
La segona: Malaventurats los mansos, perque 'ls farán sortir al torin.
La tercera: Malaventurats los que ploran, perque 's tornarán curts de vista.
La quarta: Malaventurats los que tenen fam y set de justicia, perque 's quedarán ab la set y ab la fam.
La quinta: Malaventurats los que han de viatjar, perque 'ls farán fer quarentenas.
La sexta: Malaventurats los nêts de butxaca, perque la ballarán molt magre.
La séptima: Malaventurats los que no volen pagar la contribució, perque 'ls embargarán.
La octava: Malaventurats los que pateixen persecució de la justicia, perque un dia ó altre 'ls atraparán.

Los fruyts de la situació.

Son dotze:
Miseria, gent en vaga, tiros, bullangas, microbis, lassaretos, crissis, emigració, descontent, timos, transferences y... la gorda.

Las postrimerias del espanyol.

Son quatre:
Hospital, hospici, presó y forca.

FANTÁSTICH.

MARINESCA.

¡Qué quieta y reposada la mar y qué nét y estrellat lo cell... Aquest anava de las festas y la mar semblava que, inmóvil, se l' estés contemplant y fins (miréu lo qu' es ser mal pensat) semblava que li tingués enveja perque anava tant mudat. Aixís es que aprofitant la brisa que corria, las ayguas se bellugavan lleugerament y ab lo resplandor de la lluna, que batia de plé sobre la líquida superficie com si 's mirés en un mirall, se dibuixavan sobre l' aygua infinitat de serps brillants, per fer la competencia á las estrellas.

La nit era clara y pacífica: tot respirava calma y misteri ó millor dit encare, un éxtasis, barreja d' enopiment y mandra, com si, sent ja de nit, la naturalesa volgués també anarsen á la nona.

De tant en tant y trencant aquella quietut, se sentia un xopl... y després... res. Era alguna llissera tafanera (ja no havia de ser dona) que volent saber lo que passava á fora, donava un brinco, y no veyent res se 'n tornava cap á dintre produhint aquell soroll.

¡Ah! 'm descuidava de dirlosi qu' aqueixa nit tant apacible era del mes d' Agost.

Donchs bè, en lo mateix temps que 'ls rellotjes de la vila (perque lo que 'ls contaré va passar ó hauria pogut passar en una vila de la costa) senyalavan las déu menos cinch minuts, si s' haguessen ensopegat en la citada platja, tenint bona vista (com la mèva verbi-gracia, que veig las estrellas al mitj del dia... quan me trepetjan l' ull de poll) haurian vist, mirant ben fixo allà ahont se pert l' horisson, que no era molt lluny, obrintse pas entre la fosca, sortint d' entre mitj d' aquell teló de fondo, com per art de màgia ó de bruxeria, un bullo negrós caminant envers la platja, arastrantse per damunt de l' aygua, fent batre acompassadament las alas.

Tot aixó hauria vist ó cregut veure la exaltada imaginació dels que s' haguessen trobat en aquell lloch solitari y poètic; pero després, quan lo bullo que 'ls hauria semblat fatidich auçellot, s' hagués acostat més prop de l' arena, haurian fugit tots los seus encants, cerciorantse de que no era tal auçellot ni tal fatidich, sinó senzillament una barca, y que lo que prenian per alas, eran los rems.

Y are fem unas quantas preguntas:

¿Qué anava á fer la barca en una hora en que tothom ja era al llit? ¿Quin fi la guiava? ¿Qué volia? Espérinse, que tot ho anirem sabent poquet á poch.

Va aturarse al arribar á la platxa y saltá en terra 'l qui anava á dintre.

Era aquest de l' art de la mar, segons se despenia de son modo de vestir. Era alt, ben plantat, farrenyo, tenia uns ulls que d' una mirada ja renyavan, un nas xafat, una boca ampla y uns llabis molsuts, entre mitj dels quals se deixavan entreveure dos rengleras de dents, que no eran blancas ni tal aca, sinó de un color confós. Figürintse que sempre anava ab una punta de breva de calé á la boca.

Com deya, saltá de la barca, l' amarrá ahont pogué y tot acariciantse 'ls xavos que duya damunt de l' orella, pegá una llambregada per tot l' encontorn y no vegé á ningú. La soletat més complerta regnava allí.

Veyent donchs que no passava un' alma y ademés, estant un bon xich cansat de tant bogar, á falta de lloch més cómodo, va séure 's sobre la sorra (que la trobá un poch freda) y entre bocada y bocada de fum del quilliqueny, per entretenirse, comensá á buscar petxinas y caragolets, entreteniment que 'l cansá molt aviat, y, de resultas segurament de la son que tenia, va quedarse dormit com un sach de guix.

...¿Qui es?...¿qui vè?... una sombra... una dona... Oh, y quese 'n va dret cap á mar... ¿Quina 'n déu portar de cap? Potser vol pendre un bany... Peguémbi un cop d' ull.

¡Bon tipo, viva Déu! Alta, prima, los cabells deixats anar per fer més efecte... la cara fora una maravella si no sigués rodona com un pá de crostons; ¡bonich coll!... á no ser tant llarch; ¡admirables brassos!... á ser una mica més tornejat y á no semblar dugas canyas... pero res, res com la cintura, ¡oh! la cintura no pot descriure's... (més estreta y més perfeccionada hauria estat millor, per aixó) pero, vaja, tota ella, salvo alguns peros, era una dona angelical. ¡Y cóm caminava! ó millor dit: ¡cóm no caminava! Perque no 's veyá que fes anar per res las camas: semblava que l' arrosseguessen: ¡volava!

Era una fada, era una visió encantadora que... Mes calléu, are s' atura y 's queda inmóvil ab lo cap baix... ¿qué mira? ¡Ah, m' ho pensava! Miréusela la gata moixa, contemplant al jovencel (com diria un poeta dels Jochs Florals), muda, extasiada, absorta, los ulls fixos sobre d' ell qu' encare séguia dormint com un tronch.

Mes exten lo bras y enrahona... ¡cóm fá anar lo cap!... ¡quins alamans! Tot' ella 's belluga...

—Home, tot t' hi encaparras—diu la visió ab una veu prima y armoniosa que no hi ha més qu' escoltar —veig que tot te desvius per mi ¡Ja 'n farás d' anys si t' ho prens tant á la valenta! 'M sembla que palirás del fetje. Mira la lluna que 't pega de plé á plé en la cara, com si 't volgués despertar perque jo soch aqui y tú, com si nada... ¡No, ja 'n posarás de panxal... ¡Oh! ¿per qué ets aixís, Abelardo de quincalla? ¿No véus que la tèva Eloisa 's desviu per tú, per tú que tant la fas patir?... No siguis cruel, fesme aquest favor pagant lo que siga... Jo un cor tant gran y tú tant petit!...

Y aquell que qui sab lo que devia somiar, ab una veu ronca y estirant lo brás cridá: —¡Foral... ¡lluny d' aquí!... Y 's tombá del altre cantó.

—¡Oh! ¿qué sento? ¡no 'm vol, me rebutxal! ¡De mi s' aparta!... ¡Déu mèu!—y arréu, com si s' hagués obert las válvulas ploraneras, deixá anar un l' anto tant copios, que jo estich que la mar al menos va pujar quatre dits.—¡Si m' ho pensava!—va exclamar al fi parant lo plor y boja d' ira.—¡M' ho pensava que me la fregias! Pero no te 'n riurás del tot perque seré terrible, la mèva venjansa farà posar pell de gallina.—

Y cega, ab la mateixa forsa que l' hi donava la ràbia, agafá pèls pèus al dormit galant y d' una embestida... ¡cataplum! 'l tirá de cap á mar.

Lo pobre xicot no bè s' adoná de la mullena, que feya mitja dotsena de ganyotas y ja havia begut oli. Qué dich oli... aigua salada.

—¡Are tórnahi!—digué ella ab veu apagada satisfeta d' haverse venjat.

Y al sent demá, quant aparegué 'l sol, va tenir un susto al contemplar aquell quadro desolador. Lo cada-vre d' ell, que semblava una boya de tant inflat, flotant sobre de l' aigua y en la platja 'l d' ella perque ¡insensatal! també s' havia dat la mort, ajeyentse á terra y omplintse la boca de sorra fins á perdre la respiració; y la barqueta ab que havia vingut l' Abelardo de quincalla, que l' hi deya ella, gronxantse ab lo va y vè de las onadas, com si res hagues estat.

BONIFACI MALCARAT.



Dimars ¡quin compromís! A Novedats primera representació de la sarsuela *Mantos y capas*; á Ribas benefici de 'n Domingo Garcia y al *Espanyol* representació del drama *El mercado ajeno* de 'n Soler. Era precis decidirse y vaig decidir-me per l' *Espanyol*.

Lo drama castellá de 'n Soler ja s' havia posat á *Romea*; pero al *Espanyol* tenia la ventatja de ser més ben interpretat y de haverse escursat molt. Aixís y tot resulta una obra *profusa, difusa* y sobre tot *confusa*: hi ha poca novetat en l' assumpto, argument entortolligat, personatjes molt enrahonadors y ausencia de realitat.

No 'ns proposém fer l' anàlisis de aquesta producció, que ó molt nos enganyém ó no tindrà llarga vida. Son llenguatge es molt cuidat... casi massa cuidat, de lo que 'n resulta que no es expontáneo: está plé de paraulas agafadas ab pinsas y clavadas en lo diálech á modo de tascó.

Lo qu' hem de alabar es l' execució. En Vico, en Fernández, en Pérez, la Cirera y 'ls demés actors ván interpretar-la ab carinyo. Y ja que resenyém, just es consignar que 'l públich vá aplaudir algunas tiradas de versos y vá cridar al autor dos vegadas á las taulas.

Catalina ab lo seu benefici vá aquilatar una vegada més las simpatias que li professa 'l públich de Barcelona. Veritat es que vá fer lo personatje de tartamut en *La ley del mundo* de una manera acabada, alcansant molts aplausos, una gran ovació y un sens fi de regalos.

En Domingo Garcia vá representar un admirable baturro en la pessa *El poeta de guardilla*. Aquests son los papers que li ván.

Als que ván al *Retiro* 'm permetré donarlos un consell. No hi vajan sino 'ls dias que canti la Boy-Gilbert, artista molt superior á la categoria de aquell teatro. Ja l' haviam aplaudida en la *Lucia*; pero en los *Puritans* no sols vá confirmar, sino que vá superar lo concepte que teniam format d' ella... Lo públich, que á la quènta es de la mateixa opinió, vá prodigarli aplausos en gran, especialment en l' ária y polaca del acte segon. La polaca tingué de repetirla.

Vaja, que aquella empresa casi no 's mereix una artista tan distingida.

Com cada semana, hi ha hagut també en la present debut al *Circo Equestre*. Los germans Gillenos tocan á la perfecció instruments estranys. Alguns de aquests instruments son nous, altres molt vells; pero succeheix en aquesta materia lo que ab las modas: lo antich es lo que torna. No obstant, ja voldria veure jo als germans Gillenos fent la competencia á n' en Cos Gayon, que quan tracta de cobrar los consums toca 'l sach dels gemechs de una manera incomparable.

N. N. N.

LOS OBRERS CATALANS.

Ja 'n podéu voltar de serras
y de valls y comallars,
y arenals y puigs y singles,
pobles, vilas y ciutats;
Ja po léu seguir montanyas,
passar rius y passar mars
y voltar tota la terra
pels indrets d' aci d' allà;
Obrers franchs y de coratge,
de cor noble y noble sanch,
que no vulgan la fortuna
més que ab l' honra del treball;
En lloch més sinó en ma terra
l' abundò n' héu de trobar;
*los obrers de Catalunya
son los héroes de la Pau.*

Qui no es fill de las pedreras,
ha nascut de la fornall;
qui no alena 'l baf dels bronzes
lo dels roures ha alenat.
Com los bronzes y los roures
son forsuts y bèn sapats,
puig sos muscles desenrotlla
la fadiga del treball.
No veuréu may á las feynas
cap vagant ni guitonás;
d' altra terra es la peresa
y ells no volen res forá.
Al casal que 'ls veje náixer,
es 'hont volen morir braus:
*los obrers de Catalunya
son los héroes de la Pau.*

Si voléu gent migrolada,
en ma terra no hi vingáu;
que en ma terra no hi ha febles,
y per so no hi ha cobarts.
Quan la patria los demana,
nom de Déu, y quin afany!
las campanas de las fargas,
sometents tenen alsats:
Qui no troba armas de guerra,
prou que troba una destrál:
qui no té un bon mall á casa,
ja 'n té prou ab una fals.
No mancant salut y feyna
ja res manca, Déu me val,
que 'ls obrers de Catalunya
son los héroes de la Pau.

Quan ja l' auba anuncia 'l dia,
á tots crida 'l cant del gall
y la véu de la campana
deixondeix y dú l' afany:
Per guanyar lo pá de taula
Déu me val, ningú hi fa tart,
y 'l Pervindre de la Patria
pren alé en lo sant Treball.
Cada pas que aterats donan
á la farga boy cantant,
es un pas que fa la Industria,
es un pas que fan las Arts.
Ab obrers d' aqueixa mena,
no temáu pèl que vindrá,
*son obrers de Catalunya
son los héroes de la Pau.*

Ab la brusa y la espartenyá,
sens orgull ni vaizitat,
sols ne gastan la fatxada
de que 'n tenen bonas mans.
Sa ambició es no estar en vaga,
per dú 'l trajo del treball,
puig la enveja malestruga
no fa estatge en cors tant braus.
Ab tant may manqui la feyna,
bon humor no ha de mancar;
y á las festas de la terra
donan vida ab los seus cants.
Los seus cants son cants de gloria
de progrés y llibertat,
que 'ls obrers de Catalunya
son los héroes de la Pau.

Horas d' oci no coneixen
y del vici están llunyats;
cada jorn quan vé 'l cap-vespre
las cansons van recordant;
Tots á l' hora las repassan,
ab plaher y noble afany;
cansons dolsas de la terra
que altre obrer los ensenyá;
Noble obrer á qui inspirava
l' ayre pur de nostre camp;
gloria avuy de nostra patria,
qu' es ja patria de inmortal.
Mentres cantin al cap-vespre,
las cansons no morirán
y 'ls obrers de Catalunya
serán héroes de la Pau.

¡Quin bo fa veure en ma terra
quan se fá una vista anyal!
¡cóm s' aixampla 'l cor de veure
la virtut del sant treball!
¡Quin goig, veure nobles lemas
brodats d' or en estandarts,
y sentir que del cor surten
aquells cants de llibertat!
Los baylets damunt l' espatlla
de sos pares, encantats,
las cansons volen apendre
per saberlas en sent grans.

Quan no ho puguin cantá 'ls pares
prou que 'ls fills ho cantarán;
*los obrers de Catalunya
son los héroes de la Pau.*

¡Avant, donchs, nissaga ardida;
més que digan, sempre avant!
si ets la enveja d' altrás terras,
ab la enveja 't fan més gran.
Fès que may aqueixa enveja,
fente victima d' engany,
interrompi la armonia
de tos lemas y tos cants.
Las promesas forasteras,
pot ser foran ton dogal:
al treball trovarás l' honra,
y ets prou rich sent prou honrat.
Y ets prou gran ab tant que puga
dir lo món que t' ha admirat,
que 'ls obrers de Catalunya
son los héroes de la Pau.

JOSEPH VERDÚ.

ESQUELLOTS.

Lo cólera va propagantse per tot arréu, y no obstant
Barcelona está tranquila. Ningú 's mou, ningú lloga
casa á fora, ningú fuig ab los matalassos al coll y 'ls
cuixins sota 'l bras, com succehia l' any passat, que va
ser l' any del cólera-por.

¿Y creuran vós que fins are fa poch dias no m' hi
explicat, ni hi trobat que fòs justificada la falta de
aprensió de Barcelona?

Are, si: are crech que Barcelona fá molt bè en no
encaparrars'hi.

Vaig á dirlos perquè.

Dijous lo *Brusi* publicava un article de 'n Mañé y
Flaquer, escrit desde un poblet de Fransa. Precisament
l' article versava sobre 'l cólera, y deya que 'l millor
preservatiu consistia en anarse 'n.

Això vol dir, donchs, que 'l director del *Brusi* ha fu-
git per no agafarlo; y com que 'l *Diari de Barcelona*
de tolas las profecias que fá, may n' endevina cap, re-
sulta més clar que l' aygua que 'l cólera no vindrá, ni
pot venir á Barcelona.

Lo més bonich es que D. Joan are que ha saltat la
barrera dels Pirineus s' entretè donantnos lliçons so-
bre lo que s' ha de fer perquè 'l cólera quan vinga no
'ns trobi desprevinguts.

«Nombraréu Juntas de ausilis, establiréu hospitals,
pendréu aquestas ó aquellas medicinas...» Fins nos
indica las medicinas qu' hem de pendre que son las
mateixas del any 34 y del any 34.

¡Vaya un home de una sola pessal! Reaccionari en
tot... fins en medicina.

Per lo demés, un millò de gracias .. Y cuidis, que 'ls
ayres de la República francesa no li fassan mal.

Llegeixo en un periódich:
«En vista de que vá disminuint la intensitat de la
epidemia, 'ls valencians han decidit treure á la Verge
dels Desamparats y passejarla en professò.»

¡Adios! ¿No hauria sigut més convenient treurela
quan l' epidemia comensava, ó quan estava al fort?
Perque si la Verge dels Desamparats influeix en fer
anar una pesta de baixa, aquella era l' ocasió, no
aquesta.

O sinó mirin lo que ha fet lo Dr. Ferrán.
Lo célebre metje tortosi se 'n ha anat de dret á ca 'n
Cánovas y li ha dit:

—Don Anton: senyálim un poble empestat, procuri
que tothom se deixi inocular y jo 'm comprometo á fer
desapareixe 'l cólera als cinch dias de practicadas las
inoculacions.

Y ja veurán com será capás de fer aquest miracle,
sense necessitat de professons.

¡Miracles! ¿eh? Si senyors, miracles de la ciencia.

No dirán que l' industria estiga perduda. Cada dia
's descubreix un nou procediment que honra l' inven-
tiva inagotable del poble catalá.

Fins are teniam pintors al oli, á l' ayguada y á la
aquarela; pintors de parets, pintors de paper per ha-
bitacions, pintors de telas per vestir... Donchs are ha
sortit una nova classe de pintors... Los pintors de ga-
nyas.

¿S' estranyan del titol? Donchs á fé qu' es molt apro-
piat.

Los pintors de ganyas emplean lo seu talent en res-
taurar lo peix que no ha pogut vendre 's y que l' en-
demá torna al mercat.

¿No hi ha senyoras que 's pintan la cara per fer una
conquista?

Donchs també hi ha peixos que conquistan á las cria-
das de servey, ab las ganyas pintadas.

Sembla que la companyia de Fransa 's prepara á fer
una guerra á mort á la de Sant Joan de las Abadesas.
Per anar á Caldas posará cotxes y per dur carga á
Vich montarà carros.

Si l' enveja 's tornés ronya, Planás Patxá estaria des-
tinat á passar la vida gratantse.

Desgraciadament, ab tolas aquestas tonterias los
únichs que gratarán de ferm serán los accionistas, que
sembla que 'ls treguin á grapats los tipos de cotisació
y 'ls dividendos.

L' Academia de Medicina de Madrid se mostra parti-
daria del sistema Ferrán.

La veritat sempre sura, encare que siga en la mar
de las academias.

A un poble de Almeria han establert un lassareto
dessota d' un garrofer.

A un pobre malalt van deixar-lo allá posantli centi-
nellas perquè no 's mogues, y quan las autoritats vo-
lian parlar ab ell, ho feyan desde quaranta metros de
distancia.

Lo capellá al administrarli 'ls sacraments va ferho
desde la distancia de vint metros y va trobar un
medi ingenios de donarli 'l viatic: tal va ser lligar l'
hostia consagrada entre dugas pedras y tirarli.

Potser no s' havia vist may: fer entrar un' áima al
cel á cops de pedra.

Vosaltres los enemichs dels gossos, los que no 'n te-
niu prou ab l' estrignina y ab lo llás per exterminar á
la rassa del amich més fidel del home, afegiu un nou
exemple de inteligencia, als moltissims que poria do-
nats aquest animal més racional que molts dels que
caminan ab duas camas.

Es lo cas que una nit de la senmana passada va ca-
larse foch á un magatzem de borras del carrer de
Amalia y un gos que acostumava á quedar-se tancat a
dintre, va posarse á lladrar de tal manera que va po-
sar sobre-avis als vigilants y á las autoritats.

Oberta la porta, 'l gos va fugir corrents cap á una
casa del carrer del Carme, cantonada al carrer de 'n
Xuclá shont vivia l' amo del magatzem, lladrant y
glapint fins á despertar-lo.

¿Han vist una mostra més clara de racioni?
Y després digan que 'ls animals no capissan.

Diumenje no va poder donarse la corrida de toros.
L' exprés en que venia 'l simpáich Mazzantini va
quedar detingut á Albama per causa de una esllavis-
sada, sufrint algunas horas de retrás.

La corrida suspesa 's donará dissapte.
¿Creuran que casi me 'n alegro? Perque dissapte farà
cinquanta anys justos que allá mateix, després de una
corrida... Res:

Lo jorn de Sant Jaume
de l' any trenta cinch... etc., etc.

Se queixa un dels detinguts en lo dipòsit d' ayguas
del Parque convertit en hospital provisional, de que se
li donga mal menjar.

Aixó esta mal fet.
Pero 's queixa també de que sense estar malalt lo
fassen cuidar per dos monjas destinadas á assistirne.

Francament, aixó es queixarse de vici, perquè si las
monjas son una mica guapas ¿qué més pot desitjar l'
home que 's troba tancat en aquell local sense tenir
res absolutament que fer tot lo sant dia?

Lo dia de Sant Jaume un número de aficionats rega-
larán una rica casulla al bisbe Catalá ab motiu de ser
lo seu sant.

Segons he sentit á dir los del *Correo catalá* per la
seva part pensan també donarli una sorpresa.

Si senyors; los companys de 'n Llauder tractan de
regalarli una boyna d' estar per casa.

Llegeixo en lo *Brusi*:
«Ha sigut nombrat segon comandant de la guardia
municipal D. Ramon Tallaví.

¿Talla-vi? ¿Y ab qué 'l talla? ¿Ab ganivet ó ab esti-
soras?

¡Vaya un entreteniment més tontol!

Devots y devotas no 's queixin: ja s' ha posat la pri-
mera pedra d' un' altra iglesia. Aquesta s' alsará en
lo carrer de Provensa y servirá pels Pares de la missió
de Sant Vicents de Paul.

Y ja veurán com será feta primer aquesta iglesia
que l' edifici dels Jugsats y 'l monument á Colon.

Naturalment, com que á Barcelona lo que faltan son
iglesias...

¿Ja ho saben?
Las Còrts s' han tancat, sense que 'l Senat haja tin-
gut temps d' aprobar l' acort del Congrés concedint
una pensió al gran poeta Zorrilla.

¡Hi ha apellidos terribles! Hi ha senador que á tot lo que sona á Zorrilla hi tirarà cossas.
Sempre 's figuran veure la sombra de D. Manuel.

Després de tot, en Zorrilla no pot queixarse.
Calculi que si no li concedeixen la pensió, y no conta ab res més per viure, durant tot l' istiu *estará fresch*.

Los conservadors son sempre grans protectors de l' intel·ligència.

Un metje estranger assegura que de cada grupo de deu personas que han arribat á 80 anys, vuit al menos han tingut la costum de no anarse'n al llit fins després de las duas de la matinada.

Lo qual m' ompla de alegria... Perque jo soch dels que retiran tart.

Com lo personatge de Molière que parlava en prosa sense saberho, jo ja fa temps que sense saberho vinch practicant l' higiene.

Diálech cullit al vol, al teatro, en la fila del davant de la mèva.

—Ay, ay, mira que calvo qu' es l' Eduardo.

—Com qué no ho sabias?

—No. ¡Y de qué li vindrà?

—Jo t' ho explicaré. Va casarse, y al principi cada vegada que la dona l' enganyava, s' ho prenía á la valenta y s' arrancava 'ls cabells; pero més tart volents' ho pendre ab més filosofia, ell enganyava á la dona y era ella qui 'ls hi arrencava.

TRENCA-CAPS.

XARADA.

Un fill d' en Pep *ters primera* molt *segona inversa-prima*, enviá *hu quarta* la Quima á una *total* de Sagrera.

En lo tren un sagristá al véurela jove y maca, li va dir sens fullaraca: ab vosté me vull casá.

Més ella que t'è molts fums y 'ls planta de dos en dos, contestá ab tó desdenyós: no 'm caso ab apaga llums.

AREDNABAL.

XARADA-CONVERSA.

—Total, deya *prima* Ros no 's fa res; no hi ha cap *dos*: ara cap tarde treballa y al fi aniré....

—Calléu.

—Callo.

—Acabéu de dirho vos.

RICARDO RUM-RUM.

SINONIMIA.

Ja 't dich Pau que 'l t'èu nebot t'è bona *tot* si en res *tot*.

J. ASMARATS.

INTRÍNGULIS.

Buscar una paraula que trayent del seu darreia una lletra dongui 'ls següents resultats: 1.ª Composició poética; 2.ª Los arbres ne tenen; 3.ª La que mana als criats; 4.ª Part del cos humá; 5.ª Una vocal.

J. M.ª BERNIS.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

- 8.—Una vocal.
6 8.—Nota musical.
3 8 6.—Una moneda.
6 7 6 8.—Una flor.
1 8 6 2 3.—A l' istiu.
4 2 3 3 8 6.—Per molts bestias.
1 2 3 2 4 5 6.—Un militar.
1 2 3 4 5 6 7 8.—Nom de dona.
1 2 3 4 5 6 7.—" " home.
1 2 3 7 4 8.—" " dona.
1 2 3 8 6.—Una planta.
3 2 1 8.—Una cosa forta.
2 7 6.—Un liquit.
3 5.—Nota musical.
5.—Vocal.

PEPET DE ARBUCIAS.

TRENCA-CLOSCAS.

CADIRA.

Combinar ab aquestas lletres un nom d' home.
P. DE PEGA.

ROMBO.

.....
.....
.....

Primera ratlla: consonant.—Segona: part de la persona.—Tercera: carrer de Barcelona.—Quarta: un peix.—Quinta: consonant.

PESETA Y DOS

GEROGLIFICH.

×

MA

I

LOMA

E

T. ROMPA.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.

- XARADA 1.ª.—*Cap-sa*.
- Id. 2.ª.—*A-de-la-i-da*.
- SINONIMIA.—*Roure*.
- TRENCA-CAPS.—*En*.
- LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Granollers*.
- CONVERSA.—*Mataró*.
- ROMBO.—
F
C A P
C A N A S
F A N A L E R
P A L A U
S E U
R
- GEROGLIFICH.—*Assia es una part del mon!*

SINGLOTS POÉTICHS

ab ninots d' en GOMEZ SOLER

LO CANTADOR

Gatada caballeresca en dos actes, en vers y en catalá del qu' ara 's parla, escrita per

D. SERAFÍ PITARRA

Y
D. PAU BUNYEGAS

Tercera edició. Preu 2 ralets

Se ven en la Llibreria espanyola de I. Lopez, Rambla del Mitj, 20, principals llibrerias, kioscos y correspondents de LA CAMPANA.

LO COLEBA Y LA MISERIA

UNA CARTA AL DR. FERRAN

pél DR. C. GUMÁ

catedrático de medicina humorística y autor de
Guerra al cólera!

Humorada agre-dolsa, en vers y de verdadera actualidad

Preu 2 rals

Se ven en la Llibreria Espanyola de I. Lopez, Rambla del Mitj, 20, principals llibrerias, kioscos y correspondents de LA CAMPANA.

Barcelona: Ipm. de Lluís Tasso, Arch del Teatro, 21 y 23.

LITERATURA CARCUNDA.



La redacció del *Bram de la patria*.

(D' après nature.)